

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
(назва факультету/навчально-наукового інституту)
Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва
(назва кафедри, що забезпечує викладання)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

Євгенія НОВАК

“ 28 ” березня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
Історія сучасного мистецтва

_____ обов'язкова _____

Освітньо-професійна

програма Декоративне мистецтво та ремесла

Спеціальність ВЗ Декоративне мистецтво та ремесла

Галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

Мова навчання _____ українська _____

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія сучасного мистецтва»
складена відповідно до освітньо-професійної програми «Декоративне
мистецтво та ремесла»

Розробник (ки): Кротова Тетяна Федорівна - доктор мистецтвознавства,
професор кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва,
членкиня Спілки дизайнерів України

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

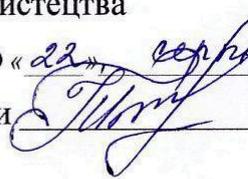
Викладач (чі), що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:
Кротова Тетяна Федорівна - доктор мистецтвознавства, професор кафедри
декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, членкиня Спілки
дизайнерів України

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП **Наталія ГАТЕЖ**

Затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та
образотворчого мистецтва

Протокол No 2 від «22» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Мирослава ЖАВОРОНКОВА**

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол No 1 від «25» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Оксана ГАЛУНКА**

Пояснювальна записка

Освітній компонент «Історія сучасного мистецтва» є обов'язковим освітнім компонентом освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво та ремесла» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Предметом його вивчення є основні етапи розвитку сучасного мистецтва, провідні напрями, течії та школи ХХ–ХХІ століть; специфіка художніх методів і стилів; особливості творчості провідних митців; розуміння соціокультурного значення мистецтва, його пізнавальних та комунікативних можливостей, історичної ролі та тенденцій розвитку в глобальному і національному контексті.

Робочою програмою освітнього компонента «Історія сучасного мистецтва» визначено мету та завдання вивчення навчальної дисципліни, окреслено компетентності, програмні результати навчання, яких має набути здобувач освіти, критерії оцінювання його досягнень та інші основні структурні елементи курсу.

Мета навчальної дисципліни: розвиток у студентів інтересу до осмислення процесів становлення та розвитку сучасного мистецтва, розуміння його місця у світовому історико-культурному контексті; формування цілісного уявлення про провідні напрями, течії та школи ХХ–ХХІ ст.; вироблення навичок аналізу мистецьких явищ, інтерпретації художніх творів і культурних феноменів; актуалізація національної свідомості майбутніх митців, розуміння аксіологічних та соціокультурних засад сучасного мистецького простору; ознайомлення з основними ідеями та концепціями, що визначають розвиток образотворчого й декоративного мистецтва у новітній час.

Завдання вивчення навчальної дисципліни.

- сформувати у студентів знання про ключові етапи розвитку сучасного мистецтва, його напрями та художні практики;
- ознайомити з основними концепціями, категоріями та поняттями, що лежать в основі історії сучасного мистецтва;
- проаналізувати різні підходи до розуміння мистецтва та виявити їх культурно-історичну зумовленість;
- розкрити взаємозв'язок мистецьких процесів із ширшими соціокультурними трансформаціями ХХ–ХХІ ст.;
- виховувати культуру історико-мистецтвознавчого мислення, уміння інтерпретувати твори мистецтва в контексті часу;
- формувати навички критичного аналізу мистецьких явищ та розвиток інтелектуальної культури;
- навчити студентів аргументовано висловлювати власні судження про мистецькі процеси та толерантно сприймати різні погляди й художні позиції.

Пререквізити. Засвоєння навчальної дисципліни «Історія сучасного мистецтва» підвищують результати навчання з ОК «Живопис, кольорознавство» та «Основи композиції», які забезпечують розуміння художніх засобів, потрібних для аналізу мистецьких явищ.

Постреквізити. Вивчення навчальної дисципліни «Історія сучасного мистецтва» є підґрунтям для набуття передбачених освітньою програмою компетентностей та програмних результатів навчання. Зокрема, отримані знання і навички є необхідними для успішного опанування таких освітніх компонент, як «Рисунок, перспектива, пластична анатомія», «Професійна майстерність», а також для написання кваліфікаційної роботи й ефективного проходження різних видів практик.

Компетентності та програмні результати навчання згідно ОП.

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2.Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12.Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 10. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування, приладові та мікрохімічні дослідження).

ПРН 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН 13. Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

ПРН 14. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

Здобувач освіти повинен:

знати :

- основні підходи до вивчення сучасного мистецтва у вітчизняній та зарубіжній
- історіографії;
- понятійний та категоріальний апарат сучасного мистецтва;
- історичні умови формування і розвитку сучасного мистецтва, його новаторський характер, типологічні особливості стилів і напрямів;

- закономірності та тенденції розвитку мистецького процесу в національному та світовому контекстах;
- взаємозв'язок соціокультурних, політичних і економічних чинників з розвитком сучасного мистецтва

вміти:

- збирати, класифікувати та аналізувати інформацію з різних джерел (текстових, візуальних, цифрових);
- аргументовано висловлювати власну позицію щодо розвитку сучасного мистецтва; дискусувати на теми, пов'язані з художніми напрямками та течіями; структурувати тексти, реферати, курсові та дипломні роботи з історії сучасного мистецтва;
- характеризувати художні особливості конкретних напрямів, стилів і шкіл; простежувати історичні витоки, взаємовпливи та хронологічні рамки розвитку сучасного мистецтва;
- застосовувати методи культурологічного та історико-мистецького аналізу у науковій та практичній діяльності.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни

Загальна інформація

Форма навчання	Рік зпідготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2025	1, 2	2,5	75	15	-	15	-	45	-	залік; екзамен
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	с	лаб.	інд.	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовний модуль 1.													
Витоки сучасного мистецтва: художні течії XIX — початку XX століття													

Тема 1. Вступ до курсу. Мистецькі течії XIX ст., які стали підґрунтям течій сучасного мистецтва.	6	1	2			3							
Тема 2. Імпресіонізм (1870 – 1890): виникнення та розповсюдження мистецтва сучасного світу.	8	2	2			6							
Тема 3. Постімпресіонізм: тяглість традицій імпресіонізму та пошук нових сенсів.	8	2	2			6							
Тема 4. Декоративізм межі століть: модерн, символізм.	8	2	2			6							
Разом за ЗМ1	36	7	8			21							
Змістовий модуль 2.													
Сучасне мистецтво: ідеї, течії, практики													
Тема 5. Авангард початку XX ст. Вплив ідей модернізму на сучасне мистецтво.	10	2	2			6							
Тема 6. Дадаїзм, сюрреалізм та кубізм.	8	2	2			6							
Тема 7. Абстракціонізм, абстрактний експресіонізм, поп-арт, концептуалізм та перформанс.	9	2	1			6							
Тема 8. Постмодернізм і “Мистецтво сьогодні”.	8	2	2			6							
Разом за ЗМ 2	39	8	7			24							
Усього годин	75	15	15			45							

Тематика лекційних занять з

переліком питань

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
1.	Тема 1. Вступ до курсу. Мистецькі течії XIX ст., які стали підґрунтям течій сучасного мистецтва 1. Визначення поняття «сучасне мистецтво». 2. Соціокультурний та історичний контекст XIX ст. 3. Передумови виникнення нових художніх течій: романтизм, реалізм, академізм. 4. Вплив індустріалізації та урбанізації на художні практики.	1

2.	Тема 2. Імпресіонізм (1870 – 1890): виникнення та розповсюдження мистецтва сучасного світу <i>1. Основні художники та твори імпресіонізму.</i> <i>2. Техніка, світло, колір: нова художня мова.</i> <i>3. Вплив імпресіонізму на розвиток сучасного мистецтва.</i>	2
3.	Тема 3. Постімпресіонізм: тяглість традицій імпресіонізму та пошук нових сенсів <i>1. Відмінності постімпресіонізму від імпресіонізму.</i> <i>2. Головні художники: Ван Гог, Сезанн, Гоген.</i> <i>3. Символізм та психологічний вимір у мистецтві.</i>	2
4.	Тема 4. Декоративізм межі століть: модерн, символізм <i>1. Модерн та символізм: естетика і філософія.</i> <i>2. Декоративність та синтез мистецтв.</i> <i>3. Провідні митці та архітектори.</i>	2
5.	Модуль 2 Тема 5. Авангард початку ХХ ст. Вплив ідей модернізму на сучасне мистецтво <i>1. Витоки авангарду: футуризм, експресіонізм, кубофутуризм.</i> <i>2. Ідеологія та естетика авангарду.</i> <i>3. Вплив соціальних і політичних змін на мистецтво.</i>	2
6.	Тема 6. Дадаїзм, сюрреалізм та кубізм <i>1. Основні ідеї та митці кожного напрямку.</i> <i>2. Взаємозв'язок мистецтва та філософії.</i> <i>3. Вплив на подальший розвиток сучасного мистецтва.</i>	2
7.	Тема 7. Абстракціонізм, абстрактний експресіонізм, поп-арт, концептуалізм та перформанс <i>1. Характерні риси та еволюція цих напрямів.</i> <i>2. Соціокультурний і політичний контекст.</i> <i>3. Вплив на сучасну художню практику.</i>	2
8.	Тема 8. Постмодернізм і “Мистецтво сьогодні” <i>1. Визначення постмодернізму у мистецтві.</i> <i>2. Глобальні тенденції сучасного мистецтва: мультидисциплінарність, медіа-мистецтво.</i> <i>3. Соціальна роль сучасного мистецтва.</i>	2

Модуль 1

Тема 1. Вступ до дисципліни «Історія сучасного мистецтва». Мистецькі течії ХІХ ст., які стали підґрунтям течій сучасного мистецтва. Предмет, мета і завдання курсу Сучасне мистецтво. Типологія та періодизація стилів у межах дисципліни “Історія сучасного мистецтва” (1860 – 2020 роки). Роль канону, контексту та технічних інновацій в мистецтві середини ХІХ ст. Весна народів. Індустріальна революція. Постреволюційний Париж як театр революційних ідей у мистецтві. Преімпресіонізм (1820 – 1870). Барбізонська школа. Винайдення тюбиків для фарб, хімічних барвників і етюдників як поштовх до моди на пейзаж. Романтизм і реалізм: підґрунтя для виникнення стилів сучасного мистецтва. Роль Академії в кар’єрі художника поч.-сер. ХІХ ст. Французькі салони в ХІХ ст. “Пліт “Медузи” Теодора Жеріко (1818 – 1819). “Свобода, що веде народ”(1831) Ежена Делакруа. Вільям Тернер (1755 – 1861). Гюстав Курбе, “Походження світу” (1866). “Гідне мистецтво” проти портрету паризького дна: Едуар Мане, “Любитель абсенту” (1858 – 1859). Едуар

Мане, “Сніданок на траві” (1863). Поява терміну “салонне мистецтво”. “Салон відкинутих” (1863).

Тема 2. Імпресіонізм (1870 – 1890): виникнення та розповсюдження мистецтва сучасного світу.

Нові технічні можливості в живописі і продовження традиції пленерів. Поль Дюран-Рюель – галерист, що відкрив імпресіоністів. Вплив британського романтизму на творчість Клода Моне. Експерименти зі світлом, споглядання стану природи. Вплив японської гравюри укійо-е на французьких імпресіоністів. Соціальна тематика в імпресіонізмі: “Абсент” Едгара Дега і “Бар у Фолі-Берже” Едуарда Мане. “Перша виставка імпресіоністів” (1874). Огюст Ренуар (1841 – 1919) і його краса жіночності. Едгар Дега (1834 - 1917) та пошуки “руху, який він є”. Пейзажі Альфреда Сіслея (1839-1899). Експерименти зі станами природи та світла Каміля Піссарро (1830 – 1903). Виставка французьких імпресіоністів у США (1886). Поява Сезанна.

Тема 3. Постімпресіонізм: тяглість традицій імпресіонізму та пошук нових сенсів.

Пошуки доби “після імпресіонізму”. Жорж Сера (1859 – 1891) та пуантилізм. Поль Сезанн (1839 – 1906): від експериментів з кольором і формою до прото-кубізму. “Великі купальниці” (1895). Салон Незалежних (1884). “Осінній Салон” (1903) – остаточний відхід від догм і тиску Академії та держави. Вінсент ван Гог (1853 – 1890). Від “Їдців картоплі” до “Зоряної ночі” – еволюція кольору, динаміка фактури живопису. Неоімпресіонізм Жоржа Сера та Поля Синьяка. Альбер Дюбуа-Пілле. Скульптура Огюста Родена. Психологічні портрети Анрі де Тулуза Лотрека (1864 – 1901), його вплив на мистецтво плакату. Полінезійський період Поля Гогена. Риси символізму у творчості Поля Гогена.

Едвард Мунк (1863-1944) – предтеча експресіонізму.

Тема 4. Декоративізм межі століть: сецесія, символізм.

Рух “Мистецтво та ремесла”. Концепції та підходи Вільяма Морріса. Формування ідеї синтезу мистецтв. Вплив на книжкову графіку та плакат. Чарльз Ренні Макінтош. Короткий огляд символізму: декоративізм, лаконізм, пошук нових форм. Данте Габріель Росетті. Обрі Бердслей. Оділон Редон. Арнольд Беклін. Густав Клімт (1862 – 1918). Віденський часопис *Ver Sacrum*. Віденський сецесіон. Віденські майстерні (*Wiener Werkstätte* 1903 – 1932). Альфонс Муха. Тяглість віденської школи – Клімт – Шиле.

Модуль 2

Тема 5. Експресіонізм, примітивізм, кубізм і фовізм.

Примітивізм (1880 – 1930). Анрі Руссо. Константин Барнкузі. Амедео Модільяні.

Експресіонізм. Егон Шиле (1880 – 1918). Вплив концепцій фрейдизму на мистецькі течії ХХ ст. Яскраві представники об’єднання “Міст” (1905) – Еміль Нольде, Ернст Кірхнер. Фовізм (1905 – 1910), основні майстри, характер спільноти, значення живопису фовістів у подальшому розвитку мистецтва. Моріс Вламінк і Андре Дерен. Анрі Матис та тяглість традицій мистецтва ХІХ ст. Об’єднання “Синій вершник” (1912 – 1914). Зародження абстракціонізму. Василій Кандинський: синестезія, дослідження кольору і живописні практики. Кубізм (1907 – 1914). Жорж Брак (1882 – 1963). Знакові етапи творчості Пабло Пікассо (1881 – 1973) і його персональний вплив на мистецькі процеси ХХ ст. Кубізм у творчості Пабло Пікассо. Скульптура кубізму.

Тема 6. Дадаїзм, супрематизм і конструктивізм. Український авангард. Сюрреалізм та неопластицизм. Школа “Баугауз”.

Дадаїзм (1916 – 1923). Ірраціональне як рушій розвитку мистецтва. Поет Трістан Тцара.

Супрематизм (1915 – 1925). Український авангард: на вістрі часу. Казимир Малевич (1878 – 1935). Георгій Нарбут. Олександра Екстер. Олександр Богомазов. Конструктивізм.

Олександр Родченко. Соня і Роберт Делоне. Олександр Архипенко. Теорія сюрреалізму. Життя і творчість Сальвадора Далі. Макс Ернст. Рене Магрітт. Вплив ретабло на творчість мексиканської сюрреалістки Фріди Калло. Марсель Дюшан та його “Фонтан”: новий

відлік. Ідеї та творчі засоби футуризму. Неопримітивізм в мистецтві початку ХХ ст. Неопластицизм (1917 – 1931) і об'єднання “Стиль”. Піт Мондріан і утопічні ідеї неопластицизму: об'єднання універсального та індивідуального. Концепції та підходи школи “Баугауз” (1919 – 1933). Вальтер Гропіус. Ле Корбюз'є. Модернізм: основні засади та впливи.

Тема 7. Абстракціонізм, абстрактний експресіонізм, поп-арт, концептуалізм та перформанс.

Живопис психічного автоматизму (ташизм) Джексона Поллока. Абстрактний експресіонізм (М. Ротко, А. Горки, Г. Хартунг, Де Кунінг, П. Сулаж) і екзистенціалізм як його філософськоестетичній ґрунт. Популярність коміксів 1930-х років на прикладі “Тінтіна” та феномену американського коміксу. Ідеї поп-арту на прикладі творчості Енді Воргола та Роя Ліхтенштейна. Геометричний абстрактивізм. Живопис помер чи нехай живе живопис? Інсталяція. Концептуалізм. Мистецтво перформансу. Новий реалізм. Художні принципи Йозефа Бойса. Феномен Лондонської школи: Френсіс Бекон, Лусьєн Фройд і Девід Гокні. Друга хвиля абстракціонізму 1950–х рр.

Тема 8. Постмодернізм і “Мистецтво сьогодні”.

Арте повера. Мінімалізм. Мистецтво стрітарту: від наскельного живопису до урбаністичних джунглів. Жан Мішель Баскія – прагнення свободи на противагу мінімалізму. Герхард Ріхтер. Лейпцизька школа і Нео Раух. Бенксі: з вулиці до галерей, або повернення до традицій соціального мистецтва. “Молоді британські художники” і феномен галереї “Білий куб”. Трейсі Емін. Мистецтво сьогодні. Джеф Кунс. Демієн Гьорст. Феномен китайського живопису (Ай Вейвей, Чжан Сяо Ган та Сн Мінгун) та повернення до цехового мистецтва. Нові дикі та трансавангард. Відродження хвилі зацікавленості до живопису як медіа: Пітер Дойг і Біллі Чайлдш.

Тематика семінарських занять з

переліком питань

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
1.	Тема 1. Вступ до курсу. Мистецькі течії ХІХ ст., які стали підґрунтям течій сучасного мистецтва <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Обговорення ключових художніх творів ХІХ ст., що передували авангарду.</i> 2. <i>Порівняння академічного та модерного підходів у живописі.</i> 3. <i>Аналіз коротких есе: «Як суспільство впливало на мистецтво ХІХ ст.?».</i> 	2
2.	Тема 2. Імпресіонізм (1870 – 1890): виникнення та розповсюдження мистецтва сучасного світу <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Практичний аналіз робіт Клода Моне, П'єра Огюста Ренуара, Едгара Дега.</i> 2. <i>Порівняння імпресіонізму та реалізму: дискусія.</i> 3. <i>Створення міні-презентації: «Імпресіонізм у контексті сучасного мистецтва».</i> 	2
3.	Тема 3. Постімпресіонізм: тяглість традицій імпресіонізму та пошук нових сенсів	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обговорення експериментів з кольором, формою та перспективою. 2. Аналіз творів Ван Гога та Сезанна: вплив на модернізм. 3. Робота в групах: «Постімпресіонізм у контексті глобального мистецтва». 	
4.	<p>Тема 4. Декоративізм межі століть: модерн, символізм</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз декоративних елементів у живописі, графіці та архітектурі. 2. Обговорення значення символів та орнаментів у мистецтві модерну. 3. Практичне завдання: створення міні-ескізу в стилі символізму. 	2
5.	<p>Тема 5. Авангард початку ХХ ст. Вплив ідей модернізму на сучасне мистецтво</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняльний аналіз стилів авангарду. 2. Обговорення ключових художніх маніфестів. 3. Створення короткого аналітичного огляду: «Авангард і сучасне мистецтво». 	2
6.	<p>Тема 6. Дадаїзм, сюрреалізм та кубізм</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Груповий аналіз творів Пікассо, Далі, Магрітта. 2. Обговорення методів створення нестандартних образів і форм. 3. Практичне завдання: створити «сюрреалістичний колаж» або концептуальний ескіз. 	2
7.	<p>Тема 7. Абстракціонізм, абстрактний експресіонізм, поп-арт, концептуалізм та перформанс</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз робіт Кандинського, Поллока, Уорхола та Його Оно. 2. Порівняння форм та матеріалів у різних напрямках. 3. Практичне завдання: концептуальний арт-проект або ескіз. 	1
8.	<p>Тема 8. Постмодернізм і “Мистецтво сьогодні”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обговорення прикладів сучасних художніх практик. 2. Аналіз художніх проєктів і виставок. 3. Практичне завдання: презентація сучасного митця або арт-проєкту. 	2
	Всього	15

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Завдання до тем
1	<p>Передумови формування сучасного мистецтва в європейській культурі ХІХ століття</p> <p><i>Завдання:</i> Проаналізувати соціокультурний та історичний контекст ХІХ ст., у межах якого сформувалися мистецькі течії, що стали підґрунтям сучасного мистецтва (романтизм, реалізм, академізм). Визначити роль індустріалізації, урбанізації та змін світоглядних парадигм у трансформації художнього мислення.</p>

2	Імпресіонізм як початок мистецтва сучасного типу <i>Завдання:</i> Дослідити виникнення імпресіонізму, його основні естетичні принципи та художню мову. Проаналізувати творчість провідних митців (К. Моне, П.-О. Ренуар, Е. Дега) та обґрунтувати значення імпресіонізму для подальшого розвитку мистецтва ХХ століття.
3	Постімпресіонізм і трансформація художнього бачення <i>Завдання:</i> Проаналізувати тяглість і розрив між імпресіонізмом і постімпресіонізмом. На прикладі творчості В. ван Гога, П. Сезанна та П. Гогена розкрити пошук нових форм, сенсів і художніх концепцій, що зумовили перехід до модернізму.
4	Декоративізм межі століть: модерн і символізм у системі мистецьких стилів <i>Завдання:</i> Охарактеризувати естетичні та філософські засади модерну й символізму. Проаналізувати роль декоративності, орнаментальності та синтезу мистецтв у живописі, графіці й архітектурі кінця ХІХ – початку ХХ століття.
5	Авангард початку ХХ століття як радикальний злам художніх традицій <i>Завдання:</i> Дослідити витoki авангардного мистецтва (футуризм, експресіонізм, кубофутуризм), його ідеологію та естетику. Проаналізувати взаємозв'язок авангардних практик із соціальними та політичними процесами доби.
6	Дадаїзм, сюрреалізм і кубізм у контексті художніх експериментів ХХ століття <i>Завдання:</i> Проаналізувати основні ідеї, художні методи та творчість ключових представників дадаїзму, сюрреалізму та кубізму. Розкрити взаємозв'язок мистецтва з філософією, психоаналізом і новими моделями світосприйняття.
7	Абстракціонізм, поп-арт і концептуальні практики як феномени масової та елітарної культури <i>Завдання:</i> Дослідити еволюцію абстракціонізму, абстрактного експресіонізму, поп-арту, концептуалізму та перформансу. Проаналізувати соціокультурні чинники їх виникнення та вплив на формування сучасного мистецького простору.
8	Постмодернізм і мистецтво ХХІ століття: нові стратегії та смисли <i>Завдання:</i> Проаналізувати основні риси постмодернізму в мистецтві та глобальні тенденції сучасної художньої культури (медіа-мистецтво, міждисциплінарність, візуальні практики). Оцінити соціальну, культурну й аксіологічну роль мистецтва сьогодення.

Загальні положення щодо виконання ІНДЗ

ІНДЗ може виконуватися для окремого змістового модуля або для навчальної дисципліни в цілому, з урахуванням її специфіки.

Форма виконання: реферат, аналітичне есе, дослідницька робота; допускається використання сучасних цифрових технологій та мультимедійних засобів для презентації результатів дослідження (візуальні презентації, цифрові портфоліо, мультимедійні проекти, онлайн-ресурси, відео-та медіаматеріали тощо).

Структура: Вступ (актуальність, мета, завдання) → Теоретична частина → Аналітична частина (інтерпретація творів, напрямів, концепцій) → Висновки → Список використаних джерел.

Джерела: *Обов'язкове використання 5–7 наукових джерел, зокрема монографій, статей із фахових наукових видань, матеріалів конференцій, мистецьких каталогів, енциклопедичних та довідкових видань, мистецтвознавчих і культурологічних досліджень; допускається залучення авторитетних електронних ресурсів (наукові бази даних, музеї,*

архіви, офіційні платформи культурних інституцій) із обов'язковим коректним бібліографічним оформленням та дотриманням академічної доброчесності.

Завдання для самостійної роботи

студентів

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Вступ до дисципліни. Мистецькі течії XIX ст.	<ul style="list-style-type: none"> Провести аналіз трьох ключових творів XIX ст. (наприклад, «Свобода, що веде народ» Делакруа, «Походження світу» Курбе, «Сніданок на траві» Мане) з точки зору соціокультурного контексту та інноваційності технік. 	3
		<ul style="list-style-type: none"> Підготувати есе на тему: «Як технічні інновації (тюбики, нові фарби, етюдники) вплинули на зміну художніх практик XIX ст.?» Створити хронологічну схему, що відображає зв'язок соціальних революцій та появи нових художніх течій. 	
2.	Тема 2. Імпресіонізм (1870–1890)	<ul style="list-style-type: none"> Провести порівняльний аналіз двох художників імпресіонізму (наприклад, Моне та Дега) за технікою, темами та впливом японської графіки. Підготувати критичну презентацію: «Вплив соціальної тематики на розвиток імпресіонізму». Написати есе: «Роль галериста Поль Дюран-Рюель у формуванні ринку сучасного мистецтва». 	6
3.	Тема 3. Постімпресіонізм	<ul style="list-style-type: none"> Проаналізувати розвиток кольору і композиції у творах Ван Гога та Сезанна, визначити елементи, які передбачають модерністські течії XX ст. Підготувати аналітичну таблицю «Психологічні та символічні аспекти у постімпресіонізмі» на прикладі творів Тулуза-Лотрека і Гогена. Написати есе: «Неоімпресіонізм та його внесок у формування 	6

		абстрактного мислення у мистецтві».	
4.	Тема 4. Декоративізм межі століть: сецесія, символізм	<ul style="list-style-type: none"> • Провести порівняльний аналіз робіт Клімта та Мухи: техніка, символіка, декоративність. • Підготувати дослідження: «Вплив руху “Мистецтво та ремесла” на формування синтезу мистецтв у Європі». • Створити візуальний колаж, який демонструє тенденції символізму та декоративізму у різних видах мистецтва (живопис, графіка, архітектура). 	6
5.	Тема 5. Експресіонізм, примітивізм, кубізм і фовізм	<ul style="list-style-type: none"> • Проаналізувати зв'язок між експресіонізмом і фрейдистською психологією, використовуючи приклади творів Шиле та Нольде. • Підготувати порівняльну таблицю: кубізм vs фовізм — композиція, колір, символіка, вплив на сучасне мистецтво. • Написати есе: «Примітивізм як відповідь на урбанізацію та індустріалізацію у мистецтві ХХ ст.» 	6
6.	Тема 6. Дадаїзм, супрематизм, конструктивізм, український авангард, сюрреалізм, неопластицизм, школа Баухауз	<ul style="list-style-type: none"> • Провести дослідження: «Роль ірраціонального у дадаїзмі та українському авангарді». • Порівняти підходи Казимира Малевича та Піта Мондріана до концепції універсального та індивідуального. • Підготувати есе: «Баухауз і синтез мистецтва та промислового дизайну: історичні уроки для сучасного мистецтва». 	6

7.	Тема 7. Абстракціонізм, абстрактний експресіонізм, поп-арт, концептуалізм, перформанс	<ul style="list-style-type: none"> Провести аналіз творів Поллока, Воргола та Джозефа Бойса, визначити філософські та соціокультурні основи їхніх практик. Підготувати порівняльне дослідження: «Поп-арт і концептуалізм: вплив на масову культуру та сучасні арт-практики». Створити коротку презентацію: «Перформанс як інструмент критики соціальних норм у ХХ–ХХІ ст.». 	6
8.	Тема 8. Постмодернізм і «Мистецтво сьогодні»	<ul style="list-style-type: none"> Провести дослідження феномену стріт-арту на прикладі Бенксі, Жана Мішеля Баскії та сучасних китайських художників. Написати аналітичне есе: «Вплив постмодернізму на глобальне мистецтво: від Арте Повера до трансавангард». Підготувати проєкт: «Сучасне мистецтво як дзеркало соціокультурних змін: від мінімалізму до інтерактивних інсталяцій». 	6
		Всього	45

Максимум балів, які студент може отримати за одне заняття або окремий вид роботи, зокрема тієї, що винесена на самостійне опрацювання – 3 бали

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

3 бали («відмінно») Студент повністю, ґрунтовно та логічно послідовно розкрив обрану тему. Продемонстрував глибоке знання матеріалу, навів конкретні приклади художніх творів, стилів та авторів. Вільно володіє фаховою термінологією, аргументовано формулює висновки, дає повні та обґрунтовані відповіді на запитання. Робота підготовлена з використанням широкого кола наукових джерел та інтернет-ресурсів. Практичні завдання виконані без помилок, студент активно працює під час заняття.

2,5 бала («дуже добре») Студент повно та правильно розкрив тему, логічно виклав матеріал, навів доречні приклади. Висновки сформульовані правильно, однак без глибоких узагальнень. Допускаються поодинокі неточності у формулюваннях або термінології. Робота підготовлена з використанням кількох джерел. Практичні завдання виконані з незначними неточностями.

2 бали («добре») Студент загалом правильно висвітлив основні аспекти теми, користувався підготовленим текстом. Матеріал подано переважно описово. Висновки наявні, але узагальнені. Під час виконання практичних завдань можливі помилки, що не впливають критично на загальний результат.

1,5 бала («задовільно») Студент частково розкрив тему, виклад матеріалу фрагментарний. Висновки поверхові або неточні. Робота підготовлена з використанням обмеженої кількості джерел. Під час опитування відповіді неповні, у практичних завданнях допущено помилки.

1 бал («низький рівень») Студент поверхово орієнтується в темі, демонструє слабе розуміння основних понять. Матеріал викладено непослідовно, приклади випадкові

або відсутні. Практичні завдання виконані з численними помилками. Висновки необґрунтовані або відсутні.

0,5 бала («незадовільно») Студент не розкрив тему, не володіє навчальним матеріалом. Відповіді фрагментарні або помилкові. Робота виконана формально або без належної підготовки. Практичні завдання не виконані або виконані з грубими помилками, висновки відсутні.

**Критерії оцінювання самостійної
роботи студентів**

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
3 бали («відмінно»)	Самостійна робота виконана вчасно та в повному обсязі. Тема розкрита ґрунтовно, логічно й системно. Матеріал опрацьований на високому рівні з використанням широкого кола фахових та наукових джерел. Студент здійснив аналіз інформації, узагальнив матеріал, сформулював аргументовані власні висновки. Робота має творчий характер, оформлення повністю відповідає вимогам.
2,5 бала («дуже добре»)	Самостійна робота виконана вчасно, тема розкрита повно й послідовно. Матеріал викладено логічно, використано кілька фахових джерел. Висновки сформульовані правильно, однак мають узагальнений характер. Можливі незначні неточності в аналізі або оформленні.
2 бали («добре»)	Самостійна робота загалом відповідає вимогам. Тема розкрита, але подана переважно описово, без глибокого аналізу та узагальнення. Використано обмежену кількість джерел. Висновки наявні, але поверхові. Допускаються окремі помилки в структурі чи оформленні.
1,5 бала («задовільно»)	Самостійна робота виконана частково. Тема розкрита фрагментарно, матеріал систематизований недостатньо. Аналіз поверховий, висновки неточні або неповні. Кількість використаних джерел мінімальна. Є недоліки в оформленні.
1 бал («низький рівень»)	Самостійна робота має формальний характер. Тема розкрита поверхово або частково. Відсутній аналіз джерел та власні узагальнення. Матеріал подано непослідовно, висновки необґрунтовані або відсутні. Вимоги до оформлення порушені.
0,5 бала («незадовільно»)	Самостійна робота не відповідає вимогам або виконана несамостійно. Тема не розкрита. Матеріал фрагментарний або компілятивний, без аналітичної обробки. Висновки відсутні, оформлення не відповідає встановленим вимогам або робота не подана.

Під час оцінювання завдань для самостійної роботи студентів враховується:

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;
3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилання на використану літературу і джерела.

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

1) *традиційні* дидактичні методи та прийоми:

- *словесні*: лекція, розповідь, бесіда, дискусія, дебати, повідомлення, опитування;
- *наочні*: показ, метод ілюстрацій, метод демонстрацій (використання ілюстрованих посібників, таблиць, замальовок на дошці тощо, задіяння комп'ютерної та мультимедійної техніки, демонстрація навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, мультимедійних презентацій тощо);
- *практичні*: вправи, практичні роботи тощо.

2) *Аналітично-дослідницькі методи*

Компаративний аналіз спрямований на порівняння різних художніх течій, стилів, авторів та культурних контекстів.

Іконографічний аналіз передбачає вивчення символів, сюжетів і тем у творах мистецтва.

Хронологічний та контекстуальний аналіз полягає у відстеженні розвитку стилю та напрямку мистецтва у зв'язку з історичними, соціальними та технологічними умовами.

Система контролю та оцінювання

Види контролю

– *поточний контроль передбачає:*

- *усне опитування* студента на лекційних і семінарських заняттях (фронтальне, індивідуальне);
- *письмовий контроль* (самостійна робота, термінологічний диктант, реферат, есе, самоконтроль та взаємоперевірка),
- *тестовий контроль* (стандартизовані тести у системі Moodle)
- *рубіжний контроль передбачає:* письмові контрольні роботи у кінці змістового модуля 1 та змістового модуля 2 або автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle.

Загальна сума балів за всі виконані завдання, види робіт, передбачені планом семінарських занять, самостійної роботи студента, письмових контрольних робіт (автоматизованого тестування у системі електронного навчання Moodle) у кінці змістових модулів становить 60 балів.

– *підсумковий контроль* (максимально – 40 балів) проводиться у формі *заліку* з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Форми контролю

- *індивідуальний контроль* (кожен студент отримує своє завдання, яке він повинен виконати без сторонньої допомоги);
- *груповий контроль* (група тимчасово поділяється на кілька підгруп (від 2 до 10 студентів) і кожній підгрупі дається перевірочне завдання. Залежно від мети контролю групам пропонують однакові або різні завдання);
- *фронтальний контроль* (завдання пропонуються всій групі з метою з'ясування правильності сприйняття й розуміння навчального матеріалу, виявлення слабких сторін у знаннях студентів, недоліків, прогалин, помилок у роботах і відповідях та визначення заходів щодо їх подолання й усунення);
- *самоконтроль/програмований контроль* (можливість самостійно перевірити правильність відповіді чи виконаного завдання. Використовується для організації фронтальної роботи і колективного обговорення індивідуально одержаних результатів).

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Форма проведення – 1 семест – залік, 2 семестр - екзамен

Максимальна кількість балів, отримана студентом за екзамен чи залік – **40 балів**.

Екзаменаційні білети з ОК “Історія сучасного мистецтва” складаються із 3-х теоретичних завдань.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю *заліку в 1 семестрі, та екзамену в 2 семестрі* – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне опитування та самостійна робота								Екзамен	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4+KP1	T6	T7	T8	T9+KP2	40	100
3	3	3	3+3	3	3	3	3+3		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Підсумковий контроль передбачає перевірку рівня засвоєння студентом теоретичних знань з історії сучасного мистецтва, уміння аналізувати основні художні процеси та напрями XX–XXI століть, орієнтуватися в стилях, течіях, художніх практиках і творчості провідних митців, а також здатність логічно, послідовно й аргументовано викладати навчальний матеріал.

36–40 балів («відмінно») Студент повністю та глибоко опанував програмний матеріал курсу. Відповіді є змістовними, логічно структурованими та аргументованими, з коректним використанням фахової термінології. Вільно орієнтується в основних етапах розвитку сучасного мистецтва, напрямих і течіях, знає характерні особливості стилів, ключові ідеї та творчість провідних художників. Уміє аналізувати конкретні мистецькі

твори та явища, пов'язувати їх із соціокультурним і історичним контекстом, формулює обґрунтовані висновки, демонструє здатність до узагальнення й критичного мислення.

30–35 балів («добре») Студент загалом повно та правильно засвоїв навчальний матеріал. Дає логічні відповіді, володіє основними поняттями та термінами з історії сучасного мистецтва, орієнтується в провідних стилях, напрямках і художніх практиках. Аналіз матеріалу достатній, однак без глибоких узагальнень або з незначними неточностями. Висновки сформульовані правильно, але мають узагальнений характер.

24–29 балів («задовільно») Студент засвоїв основний мінімум програмного матеріалу. Відповіді мають переважно описовий характер, без належного аналізу та систематизації знань. Допускаються неточності у використанні термінології, хронології або характеристики стилів і напрямів сучасного мистецтва. Розуміння соціокультурного та історичного контексту є поверховим. Висновки неповні або фрагментарні.

0–23 бали («незадовільно») Студент не опанував основний зміст навчальної дисципліни. Відповіді фрагментарні, непослідовні або помилкові. Відсутнє розуміння ключових понять, стилів, напрямів і художніх практик сучасного мистецтва. Студент не здатен аналізувати мистецькі явища, узагальнювати матеріал та орієнтуватися в історико-культурному контексті курсу.

Порядок визначення підсумкової оцінки за 100-бальною шкалою

А – «відмінно» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

В, С – «добре» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші філософські феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

Д, Е – «задовільно» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

ГХ – «незадовільно» з можливістю перескладання – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

Г – «незадовільно» з обов'язковим повним курсом – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Відсутнє загальногуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Французький романтизм і реалізм як підґрунтя для виникнення течій сучасного мистецтва.
2. Принципи імпресіонізму та головні представники течії.
3. Рух “Мистецтво та ремесла”.
4. Вплив британського романтизму на творчість Клода Моне.
5. Соціальні теми в роботах французьких імпресіоністів.
6. Постімпресіонізм: загальні принципи, яскраві представники.
7. Поль Сезанн.

8. Вплив японської гравюри укійо-е на французських імпресіоністів. Соціальна тематика в імпресіонізмі.
9. Полінезійський період Поля Гогена. Риси символізму у творчості Поля Гогена.
10. Основні принципи фовізму, представники стилю.
11. Віденська школа: спільні риси і відмінності в творах Густава Клімта та Егона Шиле.
12. Дадаїзм. Виникнення та розвиток стилю.
13. Супрематизм. Загальні риси та розвиток стилю.
14. Конструктивізм. Загальні риси та розвиток стилю.
15. Сюрреалізм. Загальні риси та розвиток стилю.
16. Примітивізм. Загальні риси та відомі представники.
17. Експресіонізм. Мистецькі об'єднання "Міст" і "Синій вершник".
18. Кубізм. Основні принципи та представники.
19. Знакові етапи творчості Пабло Пікассо.
20. Концептуалізм. Мистецтво перформансу.
21. Український авангард поч. ХХ ст.
22. Концепції та підходи школи "Баугауз". Представники та викладачі школи.
23. Перформанс. Інсталяція. Гепенінг.
24. Основні нові мистецькі течії 1950-х років.
25. Поп арт та новітні принципи в мистецтві Енді Воргола.
26. Абстракціонізм та яскраві представники течії.
27. Графіті: мистецтво вулиць, мистецтво соціальне.
28. Тяглість традицій: Лондонська школа та "Молоді британські художники".
29. Мистецтво сьогодні: основні напрямки та представники.
30. Кітч та епатаж у мистецтві. Джеф Кунс. Демієн Гьорст
31. Визначити особливості стилю ампір на прикладі мистецтва Франції початку ХІХ ст.
32. З'ясувати особливості французької скульптури першої третини ХІХ ст.
33. Вкажіть творчі досягнення та новітні методики В. ван Гога.
34. Охарактеризувати прояви романтизму в мистецтві Англії.
35. Вказати значення художніх новаторств назарейців.
36. Охарактеризуйте творчість К. Коро як майстра пейзажу настрою.
37. Опишіть досягнення живописної системи П. Сезанна.
38. Опишіть реалізм в живописі Г. Курбе.
39. Охарактеризувати творчість англійських прерафаелітів: основні представники.
40. Вкажіть взаємозв'язок імпресіонізму та постімпресіонізму: розбіжності та спільне.
41. Охарактеризувати імпресіоністичний метод у французькій скульптурі другої половини ХІХ ст.
42. Розкрийте особливості діяльності групи «Набі».
43. Охарактеризуйте творчість Е. Мане як попередника нового творчого методу в живописі Франції.
44. Виявити риси реалістичного стилю в живописі О. Дом'є.
45. Дати визначення поняттю «імпресіонізм» та визначити причини появи й основних представників.
46. Дати визначення поняття «трансавангард»: хто ввів це поняття та чому, які мистецькі процеси воно характеризує.
47. Дати визначення поняття «модернізм». Причини виникнення, концептуальні засади, основні течії.
48. Розкрийте причини виникнення експресіонізму в західноєвропейському мистецтві початку ХХ ст. Дайте характеристику цього напрямку.

49. Визначте вплив творчих пошуків П. Пікассо на появу нової течії модернізму – кубізму. Вкажіть концептуальні риси кубізму.
 50. Розкрийте причини виникнення абстракціонізму в західноєвропейському мистецтві початку ХХ ст. Дайте характеристику цього напрямку. Вкажіть відомих представників.
 51. Охарактеризуйте особливості творчої манери Дж. Поллока як представника американської школи абстракціонізму.
 52. Охарактеризуйте розвиток абстрактного живопису в 50–60-х роках ХХ ст. (Б. Ньюмен, М. Ротко, К. Ноланд та ін.).
 53. Охарактеризуйте творчість М. Дюшана як видатного представника дадаїзму та визначте його вплив на подальший розвиток сучасного американського та європейського мистецтва.
 54. Розкрийте причини виникнення сюрреалізму в західноєвропейському мистецтві початку ХХ ст. Дайте характеристику цього напрямку. Вкажіть відомих представників.
 25. Охарактеризуйте творчість С. Далі як визначного представника сюрреалізму.
 26. Розкрийте причини виникнення поп-арту в західноєвропейському та американському мистецтві середини ХХ ст. Дайте характеристику цього напрямку. Вкажіть відомих представників.
 27. Визначте особливості такого акційного явища як хепенінг, що розвинувся в межах поп-арту, та вкажіть мету художників, авторів цього дійства.
 28. Розкрийте причини виникнення оп-арту (гіперреалізму) в західноєвропейському та американському мистецтві 70-х років ХХ ст. Дайте характеристику цього напрямку. Вкажіть відомих представників.
 29. Розкрийте причини виникнення концептуалізму в західноєвропейському та американському мистецтві другої половини ХХ ст. Дайте характеристику цього напрямку.
- Вкажіть відомих представників.
30. Вкажіть види вуличного мистецтва та виявіть їх художні особливості.

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати **неформальної/інформальної освіти** з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>)); «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6) (https://www.chnu.edu.ua/media/geupxdun/polozhennia-pro-kontrol-i-systemu-otsiniuvannia_2020.pdf). Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universityet/normatyvni-dokumenty/>).

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС). Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може

отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо. За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Рекомендована література

Основна:

1. Левчук Л. Т. *Західноєвропейська естетика ХХ століття*. Київ : Либідь, 1997.
2. Личковах В. А. *Некласична естетика в культурному просторі ХХ – поч. ХХІ ст.* Київ, 2011.
3. Бурлака В. *Історія образу. Мистецтво 2000-х*. Київ, 2011.
4. Вишеславський Г., Сидор-Гібелінда О. *Термінологія сучасного мистецтва*. Paris–Kyiv, 2010.
5. Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Вінквіста, В. Тейлора. Київ, 2003.
6. Art in Theory. 1900–1990 / ed. Ch. Harrison, P. Wood. Oxford, 2001.
7. Art of the 20th Century. Köln : Taschen, 2005.
8. Phillips L. *The American Century: Art and Culture 1950–2000*. New York, 1999.
9. Pollock and After: The Critical Debate / ed. F. Francina. London–New York, 2010.
10. Symbolist Art in Poland / A. Smith et al. London : Tate Publishing, 2009.

Додаткова:

1. Алфьорова З. І. Перформанс як візуальне мистецтво. *Вісник ХДАДМ*, 2006.
2. Безклубенко С. Д. *Мистецтво: терміни і поняття*. Київ, 2008.
3. Беньямін В. Мистецький твір у добу своєї технічної відтворюваності. Львів, 2002.
4. Гуменюк Т. К. Постмодернізм як транскультурний феномен. Київ, 2000.
5. Зонтаг С. *Про фотографію*. Київ, 2002.
6. Карпов В., Сиротинська Н. *NEUROART: мистецтво пізнання людини*. Київ, 2019.
7. Личковах В. А. *Від Фауста до Леверкюна: вступ до некласичної естетики*. Чернігів, 2002.
8. Чміль Г. П. *Екранна ку*

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-za-pobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-a-fedkovycha/>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-a-fedkovycha/>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.